

Natuurtoets Zandhuizen

Onderzoek naar beschermde natuurwaarden
Oldeberkoperweg 23 te Zandhuizen

projectnr. 11585-169409
revisie 00
23 april 2007

Auteur

Steven van Kasteel

Opdrachtgever

De heer L. van der Hilst
Oldeberkoperweg 23
8389 TE ZANDHUIZEN

datum vrijgave

23 april 2007

beschrijving revisie 00

definitief

goedkeuring

R. Verhagen

vrijgave

J. Claus

	Inhoud	Blz.
1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Wettelijk kader	2
1.3	Doel	3
1.4	Werkwijze	3
1.5	Leeswijzer	4
2	Gebiedsbeschrijving	5
2.1	Huidige gebiedskenmerken	5
2.2	Bureaustudie natuurwaarden	6
2.3	Terreinbezoek	6
2.4	Waargenomen en te verwachten beschermde soorten	9
2.5	Conclusies natuurwaarden	10
3	Toetsing effecten planontwikkeling	11
3.1	Beschrijving ingreep	11
3.2	Effecten op het omliggende gebied "de Meenthe" (EHS)	11
3.3	Effecten op beschermde soorten (tabel 2 en 3 Flora- en faunawet)	12
3.4	Maatregelen in het kader van de zorgplicht	13
3.5	Conclusies effecten	13
4	Conclusies en aanbevelingen	15
4.1	Conclusies	15
4.2	Aanbevelingen	16
4.3	Voorbehoud en zorgplicht	16
	Geraadpleegde bronnen	17
	Bijlagen:	
	1. Wettelijk kader	
	2. Resultaten bureaustudie	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De heer L. van der Hilst heeft het voornemen om ter plaatse van de Oldebekoperweg 23 in Zandhuizen op een bestaand kampeerterrein (camping "de vlegel") 15 bungalows te realiseren. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dienen een aantal toetsen te worden uitgevoerd waaronder een natuurtoets om te onderzoeken of van de voorgenomen plannen strijdigheden met de huidige natuurwetgeving te verwachten zijn.

1.2 Wettelijk kader

De nieuwe bungalows worden gerealiseerd op het huidige stacaravan terrein. Dit terrein wordt omsloten door bos welk onderdeel is van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Dit bos wordt beheerd door Staatsbosbeheer.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijk kenmerkende natuurwaarden. Dit zijn zowel de actuele wezenlijke kenmerken en waarden als de potentiële waarden. De bescherming hiervan is vastgelegd in de Nota Ruimte en vindt plaats volgens het zogenaamde 'nee, tenzij'-Regime. Dit houdt in dat nieuwe plannen, projecten of handeling niet toegestaan zijn als deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten. Hiervan kan slechts afgeweken worden als er geen reële alternatieven zijn en er geen sprake is van redenen van groot openbaar belang. Hierbij moet de schade zoveel mogelijk worden beperkt door mitigerende maatregelen, en de resterende schade dient te worden gecompenseerd. Het bevoegd gezag moet er op toezien dat door de initiatiefnemer van een nieuw plan, project of handeling, hiernaar onderzoek wordt verricht.

In de Flora- en faunawet worden de bescherming van een groot aantal inheemse plant- en diersoorten geregeld. De ontwikkeling van een nieuwbouwwijk valt onder het begrip 'ruimtelijke ontwikkeling' uit de Flora- en faunawet. Voor een ruimtelijke ontwikkeling geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet voor algemeen voorkomende beschermde soorten (tabel 1 soorten, voor toelichting zie bijlage 1).

Voor de soorten van tabel 2 (zie bijlage 1) geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen eveneens een vrijstelling, op voorwaarde dat de opdrachtgever over een goedgekeurde gedragscode beschikt. Zonder gedragscode is een ontheffing noodzakelijk als verbodsbepalingen overtreden worden.

Als soorten van tabel 3 (zie bijlage 1) in het gedrang komen is bij ruimtelijke ontwikkelingen altijd een ontheffing noodzakelijk.

Om vast te stellen of van de voorgenomen plannen strijdigheden met het beschermingsregime van de EHS te verwachten zijn, en/of een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet verkregen moet worden, is een natuurtoets uitgevoerd. De ligging van het projectgebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: ligging camping-/bungalowterrein te Zandhuizen (blauw omkaderd)

1.3 Doel

Het doel van voorliggende toetsing is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling met de doelstellingen voor het kerngebied van de Ecologische Hoofdstructuur en de huidige Flora- en faunawet. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek zijn vervolgstappen aangegeven (bijvoorbeeld het aanvragen van een Natuurbeschermingswetvergunning en/of een ontheffing ex art. 75 Flora- en faunawet).

1.4 Werkwijze

Om eventuele strijdigheden met de bescherming van de EHS, dan wel de Flora- en faunawet op te sporen dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Wat zijn de wezenlijke kenmerken van het omliggende bosgebied "de Meenthe" (EHS)?
2. Heeft de realisatie van de bungalows effecten op deze kenmerken?
3. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het projectgebied voor? Welke status hebben deze soorten?
4. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de (strikt) beschermde soorten?
5. Door welke maatregelen kunnen negatieve effecten op beschermde soorten worden voorkomen of verzacht?
6. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?

Om bovenstaande vragen te beantwoorden zijn de volgende stappen doorlopen.

Stap 1. Bureaustudie

De bureaustudie bestaat uit een literatuuronderzoek naar de wezenlijke kenmerken van het bosgebied "de Meenthe" ter hoogte van de projectlocatie. Daarnaast is bij het Natuurloket nagegaan of er gegevens beschikbaar zijn van de kilometerhokken waar het projectgebied zich in bevindt. Tevens zijn bij andere informatiebronnen (Staatsbosbeheer) gegevens opgevraagd. Aanvullend is literatuuronderzoek verricht.

Stap 2. Veldbezoek

Na de bureaustudie is de huidige situatie ter plekke beoordeeld door een ecooloog. Hierbij is, op basis van de gegevens van de bureaustudie, beoordeeld voor welke soorten het projectgebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen. Tevens in het nabij gelegen deel van de EHS, de Meente, bekeken.

Stap 3. Effectenonderzoek

Op basis van de beschrijving van de voorgenomen ingreep en de verzamelde gegevens van stap 1 en 2 zijn de (mogelijke) effecten (vernietiging, verstoring, versnippering) op de waarden in het EHS-gebied de Meethe en de verwachte beschermde soorten in het projectgebied beschreven. Voor de verwachte negatieve effecten zijn verzachtende (mitigerende) maatregelen voorgesteld.

Stap 4. Conclusies en advies met betrekking tot de ontheffingsaanvraag

Op basis van stap 1 tot en met 3 zijn conclusies getrokken met betrekking tot eventuele knelpunten ten opzichte van het bosgebied de Meenthe. Daarnaast is vastgesteld of er sprake is van overtredingen van verbodsbepalingen zoals genoemd in de Flora- en faunawet art. 75. Het rapport wordt afgerond met aanbevelingen voor vervolgstappen.

1.5 Leeswijzer

De kern van het rapport bestaat uit de conclusies van de toetsing. Deze zijn terug te vinden in de samenvatting en in hoofdstuk 4. De achtergrondinformatie voor de natuurtoets en de resultaten van de toetsing staan beschreven in de hoofdstukken 2 en 3. Hoofdstuk 2 gaat dieper in op de resultaten van de bureaustudie en het veldbezoek en geeft de conclusies wat betreft de gevonden natuurwaarden. Hoofdstuk 3 omvat de effectenbeoordeling en maatregelen om effecten te voorkomen of beperken. De beschrijving van het wettelijke kader achter deze toetsing is opgenomen in bijlage 1.

2 Gebiedsbeschrijving

2.1 Huidige gebiedskenmerken

Het projectgebied bevindt zich in het geheel binnen kilometerhok x:206/y:546 en ligt ten zuiden van Zandhuizen in gemeente Weststellingwerf. Het projectgebied grenst aan de oostzijde aan de N353. Aan de overige zijden wordt het gebied omsloten door het bosgebied "de Meenthe". Dit bosgebied is onderdeel van de EHS en in beheer van Staatsbosbeheer (zie figuur 1 en foto 1).

Foto 1: Omliggend bosgebied "de Meenthe". Achter dit bos ligt de camping.

De te realiseren bungalows zijn geprojecteerd op het huidige campingterrein. Het campingterrein wordt omsloten door bos met voornamelijk Eik en Braam. Meer ten noorden van de camping liggen te midden van het bos enkele heideveldjes met kleine vennetjes. Rondom de bospercelen en heideterreintjes ligt grasland dat in gebruik is als weide.

Het campingterrein zelf bestaat op dit moment uit een terrein met 25 stacaravans die ieder hun eigen tuintje hebben. Deze tuintjes zijn zeer divers in vorm en gebruik. Op het terrein zijn verschillende boomsingels aangeplant, deze singels bestaan uit een zeer gevarieerd plantsoen. Ook zijn er op het terrein enkele grasveldjes te vinden welke kort worden gemaaid. Het gehele terrein wordt gescheiden van het aangrenzende bosgebied door verschillende hagen van o.a. coniferen.

Het natuurgebied "de Meenthe" is een onderdeel van een reeks natuurgebieden rondom Oldeberkoop. Het gaat om zeer diverse gebieden met bos, heide, vennen en graslanden. De gehele reeks van natuurgebieden is onderdeel van de EHS. De projectlocatie ligt aan de zuid/oost grens van de EHS, in het streekplan van de provincie Friesland is dit gebied bestempeld als 'natuur met recreatief medegebruik'.

2.2 Bureaustudie natuurwaarden

Op de site van Natuurloket is nagegaan welke verspreidingsgegevens van soorten beschikbaar zijn en hoe intensief een kilometerhok is onderzocht (zie tabel 1, bijlage 2). Uit deze gegevens blijkt dat kilometerhok x:206/y:546 goed is onderzocht op vaatplanten. Het hok is redelijk onderzocht op de groepen watervogels en vlinders, matig onderzocht op libellen en slecht is onderzocht op mossen en paddestoelen. In het kilometerhok zijn vier vaatplanten waargenomen uit tabel 2/3 van de flora- en faunawet. Ook zijn er uit tabel 2/3 van de Flora- en faunawet zes watervogels waargenomen en één dagvlindersoort. Van de overige beschermde soortgroepen zijn geen recente inventarisatiegegevens bij de aangesloten PGO's beschikbaar.

Naast de eerste globale toets via het Natuurloket is gebruik gemaakt van inventarisatiegegevens uit verschillende verspreidingsatlassen en enkele internetsites (zie bronvermelding blz. 17). Het betreft hier gegevens van de soortgroepen zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen, vlinders en libellen. Naast de literatuurstudie is er ook contact geweest met Staatsbosbeheer om gegevens van het gebied in te winnen. De resultaten van deze bureaustudie zijn weergegeven in bijlage 2 in dit rapport.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok betekent niet dat deze soorten zich ook binnen de grenzen van het projectgebied bevinden. Het projectgebied omvat slechts een klein deel van de kilometerhokken en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het veldbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het projectgebied.

2.3 Terreinbezoek

De projectlocatie en de directe omgeving zijn op 22 maart 2007 bezocht. De volgende biotopen zijn tijdens dit bezoek aangetroffen:

- singels en hagen;
- bos;
- heide met ven;
- grasland

Singels en hagen

Op het huidige campingterrein zijn in het verleden verschillende singels aangeplant. Deze singels zijn voornamelijk aangeplant om de campinggasten te voorzien van enige privacy en caravan staplaatsen van elkaar te scheiden. Naast de singels zijn er ook verschillende hagen, voornamelijk van coniferen, aangeplant. In veel gevallen vormen deze een afscheiding tussen de verschillende caravan staplaatsen/tuintjes (foto 2). De singels en hagen hebben naast deze functies ook een belangrijke functie gekregen als leef- en broedplaats voor verschillende strikt beschermde vogelsoorten. Enkel weinig versstoringsgevoelige kleine zangvogels, zoals Merel, Winterkoning, zwartkop en Roodborst, zullen hier broeden. Ook kleine zoogdiersoorten, zoals Egel, Bosmuis en Huisspitsmuis kunnen zich hier voortplanten. Amfibieën en verschillende kleine zoogdieren, zoals muizen kunnen de singel gebruiken om te overwinteren.

Voor enkele vleermuissoorten vormen de singels de vliegroutes naar jachtgebieden, maar ook het jachtgebied zelf. Voor zover zichtbaar zijn in de aanwezige bomen geen holttes aanwezig, die vleermuizen kunnen herbergen.

Foto 2: Campingterrein met duidelijk zichtbare hagen, rechts een singel met divers plantsoen en kort gemaaid gazon.

Foto 3: Dassenburcht, deze burcht bevindt zich in het bos direct achter het campingterrein. Vers aangetroffen graafsporen duiden op recente activiteit en aanwezigheid van dassen.

Bos

Het bos ligt op droge zandgrond en bestaat, direct rondom de camping, voornamelijk uit een opstand van Eiken. De ondergroei is spaarzaam aanwezig en bestaat vooral uit Braam. Naast het Eikenbos is er in de omgeving ook naaldbos aanwezig. De bossen vormen een geschikt leef- en broedgebied voor veel verschillende broedvogelsoorten. Te verwachten soorten zijn onder andere, Grote bonte specht, Sperwer, Boomkruiper, Mezen en Vinkachtige.

Het bosgebied is ook een geschikt leefgebied voor verschillende zoogdieren. Soorten die men kan verwachten zijn onder andere, Das, Ree, Eekhoorn, Egel en verschillende muizensoorten. Tijdens het veldbezoek op 22 maart 2007 zijn Ree en Eekhoorn waargenomen alsmede verse graafsporen bij een dassenburcht, vlak achter het kampeerterrein (foto 3). Het bos kan ook een geschikt leef-/overwinteringsgebied vormen voor verschillende soorten vleermuizen. Te verwachten soorten zijn Rosse vleermuis en Gewone grootoorvleermuis. Beide soorten maken zowel in de zomer als winter gebruik van bomen als verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte verblijfslocaties (holttes en spleten in bomen) waargenomen. Mogelijk zijn deze wel aanwezig.

Foto 4: Heide terrein met vennetje ten noord/westen van de projectlocatie

Heide met ven

Het betreft hier een klein heideterreintje met voornamelijk Struikheide, verder Gewone dophei, Brem en open zandige delen. Daarnaast is er een vennetje aanwezig wat sporadisch droog staat. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen. Een soort als klokjesgentiaan is hier wel te verwachten (SBB). Het terreintype is uitermate geschikt voor verschillende amfibieën en reptielen. Soorten die hier verwacht kunnen worden zijn Bruine kikker, Gewone pad en mogelijk Rugstreeppad (bekend uit het verleden, SBB), verder kan men hier de Levendbarende hagedis verwachten. Het terrein vormt ook een onderdeel van het leefgebied van verschillende zoogdieren. Soorten als Das, Ree en verschillende soorten vlemmuizen zullen het terrein gebruiken als foerageergebied. Ook de aanwezige vogels zullen het terrein gebruiken als foerageergebied. Te verwachten broedvogels zijn o.a. Geelgors en Veldleeuwerik.

Grasland

De omliggende graslanden zijn in gebruik als weiland/paardenwei. De vegetatie bestaat uit kort gehouden gras en verspreidt zijn vaatplanten als Paardebloem en Brandnetel te verwachten. Zeldzame en/of beschermde vaatplanten zijn op deze locaties niet te verwachten. De graslanden zijn als losstaand leefgebied weinig interessant voor de meeste diersoorten. Dit komt vooral door het zeer open karakter en de soortenarme vegetatie. De graslanden vormen wel een onderdeel van het leefgebied van veel soorten. Soorten als Ree, Das, Haas, Mol en mogelijk enkele vlemmuisoorten gebruiken het als foerageergebied en/of verbindingzone naar omliggende gebieden. Vogels als de Graspieper, Veldleeuwerik en Kievit gebruiken het grasland mogelijk als broedgebied en foerageren in de nabije omgeving. Voor de meeste (beschermde) insecten, amfibieën en reptielen is dit type grasland in het geheel niet interessant/geschikt als leefgebied.

2.4 Waargenomen en te verwachten beschermde soorten

Op basis van de gegevens van de bureaustudie en de tijdens het veldbezoek vastgelegde biotopen is een inschatting gemaakt van de beschermde soorten die in het projectgebied te verwachten zijn dan wel tijdens het veldbezoek zijn waargenomen (of sporen ervan). Deze soorten en hun beschermingsregime zijn opgenomen in tabel 3.

Tabel 3: Te verwachten en waargenomen (onderstreept) soorten ter plaatse van de projectlocatie te Zandhuizen (na veldverkenning)

Soort	Wetenschappelijke naam	Beschermingsregime		
		Flora	Grasland	Water
Broedvogels (SOVON, 2002)				
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>			X
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>			X
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>			X
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>			X
Braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>			X
Ekster	<i>Pica pica</i>			X
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>			X
<u>Gaai</u>	<u><i>Garrulus alandarius</i></u>			X
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>			X
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>			X
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>			X
Grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>			X
Groenling	<i>Chloris chloris</i>			X
Goudhaan	<i>Regulus regulus</i>			X
Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>			X
<u>Heggenmus</u>	<u><i>Prunella modularis</i></u>			X
Holenduif	<i>Columba oenas</i>			X
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>			X
Huismus	<i>Passer domesticus</i>			X
Huiszwaluw	<i>Delichon urbico</i>			X
<u>Kauw</u>	<u><i>Corvus monedula</i></u>			X
Koekoek	<i>Cumulus canorus</i>			X
Koolmees	<i>Parus major</i>			X
Kuifmees	<i>Parus cristatus</i>			X
<u>Merel</u>	<u><i>Turdus merula</i></u>			X
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>			X
Ringmus	<i>Passer montanus</i>			X
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>			X
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>			X
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>			X
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>			X
Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>			X
Tuinfluitter	<i>Sylvio borin</i>			X
<u>Turkse tortel</u>	<u><i>Streptopelia decaocto</i></u>			X
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>			X
<u>Vink</u>	<u><i>Fringilla coelebs</i></u>			X
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>			X
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>			X
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>			X

Soort		Beschermingsregime		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Flora- en faunawet	Flora- en faunawet	Flora- en faunawet
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>			X
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>			X
Zoogdieren (bron: Wymenga, 2006; Broekhuizen, 1992)				
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	X		
Bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	X		
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	X		
Das	<i>Meles meles</i>			X
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	X		
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>			X
Egel	<i>Erinaceus eoropaeus</i>	X		
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>		X	
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>			X
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	X		
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	X		
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>			
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	X		
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>			X
Mol	<i>Talpa europaea</i>	X		
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>			X
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	X		
Steenmarter	<i>Martes foina</i>		X	
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	X		
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	X		
Amfibieën en reptielen (bron: www.RAVON.nl)				
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	X		
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	X		

* Toelichting bij tabel 3: de kolommen onder Flora- en faunawet verwijzen naar de tabellen met beschermingsregime van soorten uit de Flora- en faunawet. De verschillende beschermingsregimes van deze tabellen worden in bijlage 1 beschreven.

2.5 Conclusies natuurwaarden

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat binnen de projectlocatie beschermde soorten voor kunnen komen (zie tabel 3). Het gaat hier om broedvogels en soorten die algemeen voorkomen in Nederland.

Broedende vogels vallen onder het strenge beschermingsregime van tabel 3 (zie bijlage 1). Voor het opzettelijk verontrusten van vogels, het verstoren en beschadigen van nesten en/of eieren kan geen ontheffing worden verkregen.

De vleermuissoorten, die voor kunnen komen, zijn weliswaar algemeen voorkomend in Nederland, maar vallen onder het strenge beschermingsregime van tabel 3. De genoemde soorten hebben hun rust- en verblijfplaats veelal in bomen en gebouwen. Daarnaast hebben de aanwezige singels mogelijk een functie als verbindingsroute- en jachtgebied. Net buiten het projectgebied is een dassenburcht aanwezig en zijn tekenen van bewoning door dassen waargenomen. De Das is evenals de vleermuizen genoemd in tabel 3 van de flora- en faunawet. Naast de strikbeschermden soorten uit tabel 3 van de Flora- en faunawet komen zijn er ook soorten te verwachten uit tabel 2. Het gaat dan om de Eekhoorn en de Steenmarter.

3 Toetsing effecten planontwikkeling

3.1 Beschrijving ingreep

Ten zuiden van Zandhuizen, ter plaatse van de Olderbekoperweg 23, heeft de heer L. van Hilst het voornemen een vijftiental vast bewoonde bungalows te realiseren. Deze bungalows worden gerealiseerd op het huidige stacaravanterrein. De bouw staat gepland voor 2008/2009. Het gaat om lichte bebouwing, er wordt niet diep gegraven in de bodem en er wordt niet geheid.

De volgende werkzaamheden gaan in ieder geval plaatsvinden.

- de huidige stacaravans en bijbehorende tuintjes worden verwijderd;
- de coniferen hagen worden in het geheel verwijderd, in plaats hiervan zal passend plantsoen worden hergeplant;

De effecten op de ecologische hoofdstructuur en beschermde planten en dieren zijn getoetst op basis van boven beschreven ingrepen. Wanneer de werkzaamheden gaan plaatsvinden is tijdens de uitvoering van deze natuurtoets nog niet bekend.

3.2 Effecten op het omliggende gebied "de Meenthe" (EHS)

Het projectgebied is momenteel al in gebruik als campingterrein en zal in het kader van de herontwikkeling niet worden uitgebreid. Mogelijk dat voor een bepaalde tijd de geluidsbelasting op het omliggende gebied kan toenemen door bepaalde werkzaamheden maar dit is slechts van tijdelijke aard en levert geen blijvende negatieve effecten aan het omliggende gebied.

De voorgenomen werkzaamheden zullen naar verwachting geen of nauwelijks invloed uitoefenen op het recreatieve gebruik van het omliggende gebied. Naar verwachting zal de recreatiedruk afnemen in het omliggende gebied. Dit omdat het terrein na de herontwikkeling geen functie meer heeft als recreatie terrein en er in plaats van 25 stacaravans dan maar 15 bungalows staan. Het is wel zo dat de nieuwe woningen het gehele jaar bewoond zijn. Er is hierdoor het gehele jaar activiteit op het terrein, terwijl het terrein nu in het winterseizoen niet wordt bewoond. De activiteit zal vooral plaatsvinden op het terrein zelf en de omgeving wordt niet meer belast dan, dat nu het geval is. Het is ook zo dat het gebied "de Meenthe" binnen de EHS is bestempeld als natuurterrein met recreatief medegebruik. Het is dus zo dat enige vormen van recreatie in dit gebied dan ook zijn toegestaan.

Het omliggende deel van het gebied "de Meenthe" wordt naar verwachting niet aangetast door de herontwikkelingsplannen van de camping.

3.3 Effecten op beschermde soorten (tabel 2 en 3 Flora- en faunawet)

In het projectgebied en de directe omgeving worden een aantal beschermde soorten verwacht (zie tabel 3, blz. 11-12) die onder het strenge beschermingsregiem vallen van de Flora- en faunawet. Het betreft broedvogels, de Das en enkele vleermuissoorten (tabel 3 FF-wet) en de Eekhoorn en Steenmarter (tabel 2 FF-wet). Voor deze soortgroepen beschrijven we hier mogelijke effecten van de plannen en maatregelen om effecten te voorkomen.

Vogels

In het algemeen kan worden gesteld dat ingrepen in een gebied tijdens het broedseizoen (maart – juli) sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Wettelijk gezien is een ontheffing voor het verstoren en verjagen van broedvogels niet mogelijk.

Er zijn geen effecten op broedvogels in het projectgebied en de directe omgeving als de start van de werkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen (na juli). Buiten het broedseizoen treedt wel enige verstoring op, maar dit resulteert alleen in het opvliegen van betreffende vogels. In de directe omgeving zijn er voldoende alternatieven om voedsel te zoeken.

Als de werkzaamheden opstarten buiten het broedseizoen kunnen ze veelal in het broedseizoen gewoon doorgaan. Door de voortdurende verstoring door mensen en machines zullen vogels er niet tot broeden overgaan. En als er geen broedende vogels aanwezig zijn is er geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

De gunstige staat van instandhouding van voorkomende of verwachte vogelsoorten zal niet worden aangetast wanneer werkzaamheden buiten het broedseizoen starten.

Zoogdieren

In het projectgebied en de directe omgeving komen verschillende soorten vleermuizen voor. Het gaat om de Gewone dwergvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Laatvlieger en Rosse vleermuis. De Gewone grootoorvleermuis en de Rosse vleermuis maken vooral gebruik van ruimtes in bomen als verblijf- en overwinteringslocatie. De Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger maken gebruik van ruimtes in bomen als wel ruimtes in gebouwen. Vanuit de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen strikt beschermd. Ook belangrijke migratie- en foerageergebieden worden beschouwd als onderdeel van de vaste rust- en verblijfplaatsen.

Voor zover vanaf de grond te zien zijn in de bomen in de houtwal/-singel geen voor vleermuizen geschikte holtes waargenomen.

Alle soorten gaan vanuit hun verblijfplaats in principe elke avond op jacht. Veel soorten volgen hierbij vaste vliegroutes langs lijnvormige structuren (bosranden, houtsingels, bomenrijen, sloten) naar hun diverse jachtgebieden. De afstanden die ze afleggen zijn onder andere afhankelijk van het voedselaanbod en dus de oppervlakte en kwaliteit van de jachtgebieden.

De meeste soorten leggen meerdere kilometers af tussen hun verblijfplaats en hun jachtgebied, waardoor een waarneming van een vliegende vleermuis nog niets zegt over de aanwezigheid van kolonies in de directe omgeving.

In de directe omgeving van het huidige camping terrein is een dassenburcht aanwezig. Tijdens het veldbezoek waargenomen verse graafsporen wijzen op de aanwezigheid van dassen in/bij de betreffende burcht.

Gezien het feit dat de dassenburcht buiten het daadwerkelijke projectgebied ligt en er enkel binnen het projectgebied werkzaamheden plaatsvinden worden er geen blijvende negatieve effecten verwacht op de dassen. Het is ook niet met zekerheid te zeggen of de burcht achter de camping permanent bezet is door dassen. In het omliggende gebied zijn meerdere burchten aanwezig en dassen kunnen dan ook regelmatig wisselen van verblijfplaats.

Tijdens het veldbezoek is in het bosgebied grenzend aan de camping een Eekhoorn waargenomen. Het gehele bosgebied en mogelijk het campingterrein is geschikt als leefgebied voor deze soort. Een andere soort welke hier voor kan komen is de Steenmarter. Deze soort houdt zich vaak op in bosgebieden en in de overgangszone naar het stedelijke gebied. Binnen het stedelijk gebied gebruikt de Steenmarter voornamelijk (oude) gebouwen als onderdeel van het leefgebied. Op de camping is enkel een grote open (opslag) schuur aanwezig die mogelijk aan de eisen van deze soort voldoet. Waarnemingen en/of andere sporen van aanwezigheid van deze soort zijn niet bekend.

3.4 Maatregelen in het kader van de zorgplicht

Voor de overige beschermde soorten binnen het projectgebied is alleen schade aan kleine zoogdiersoorten te verwachten. Schade aan amfibieën is niet te verwachten, omdat er geen geschikte voortplantingswateren worden gedempt.

Voor deze soortgroepen worden maatregelen aanbevolen om schade tot een minimum te beperken.

Zoogdieren

Effecten op kleine zoogdieren zoals muizen kunnen worden beperkt door werkzaamheden gefaseerd uit te voeren. Door de aanwezige vegetatie, ter plaatse van de projectlocatie, zo kort mogelijk te houden blijft het gebied door het ontbreken van dekking voor veel soorten weinig aantrekkelijk. Tevens zullen tijdens het grondverzet nog aanwezige exemplaren bij gebrek aan dekking het gebied eerder ontvluchten.

Als gestart wordt met het grondverzet is het aan te bevelen om vanaf de westzijde naar de zuid- en oostzijde van het gebied te werken. Hierdoor krijgen aanwezige diersoorten te kans om te ontsnappen.

Amfibieën

Bij de werkzaamheden komen geen voortplantingswateren in het nauw. Incidenteel kan er een pad of kikker in het gedrang komen tijdens de werkzaamheden. Als tijdens de werkzaamheden individuele exemplaren worden aangetroffen kunnen deze eenvoudig worden opgepakt en verplaatst naar een nabij gelegen houtsingel.

3.5 Conclusies effecten

Ecologische Hoofdstructuur

De realisatie van de bungalows en de verandering in gebruiksintensiteit van het huidige terrein hebben naar verwachting geen negatief effect op de kenmerkende waarden voor het gebied "de Meenthe". Vanuit de EHS zijn er geen belemmeringen voor de realisatie van het project.

Flora- en faunawet

Binnen het projectgebied worden een aantal broedvogels verwacht. De werkzaamheden moeten daarom buiten het broedseizoen (maart - juli) gestart worden.

Van deze omgeving zijn verschillende vleermuissoorten bekend. Aangezien er geen vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, binnen het projectgebied, en de te verwijderen singels en hagen niet of nauwelijks bijdragen aan de ontsluiting naar omliggende foerageergebieden worden er geen negatieve effecten op deze soortgroep verwacht.

De aanwezige dassen en dassenburcht zullen geen hinder ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden.

De eekhoorn(s) en mogelijk aanwezige steenmarter(s) zullen geen hinder ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden. Beide soorten gebruiken voornamelijk het omliggende bosgebied als leefgebied. De werkzaamheden vinden enkel op het campingterrein plaats.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusies

De heer L. van der Hilst heeft het voornemen om ter plaatse van de Oldeberkoperweg 23 in Zandhuizen op een bestaand kampeerterrein (camping "de vlegel") 15 bungalows te realiseren. Het projectgebied wordt omringd door het bos gebied "de Meenthe", dit gebied is onderdeel van de EHS. Binnen de grenzen van het projectgebied en direct rondom komen verschillende beschermde diersoorten voor.

De plannen zijn getoetst aan strijdigheid met het beschermingsregiem van de EHS en de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Op basis van verschillende bronnen (o.a. Streekplan) zijn de kenmerkende waarden voor het nabijgelegen deel van het EHS gebied de Meenthe bepaald. De nieuwbouwplannen, zoals die in dit rapport zijn opgenomen, hebben op de huidige waarden van dit gebied geen negatief effect.

Naar verwachting zal de recreatiedruk druk afnemen in het omliggende gebied. Dit omdat het terrein na de herontwikkeling geen functie meer heeft als recreatie terrein en er in plaats van 25 stacaravans maar 15 bungalows staan. Het is wel zo dat de nieuwe woningen het gehele jaar bewoond zijn. Er is hierdoor het gehele jaar activiteit op het terrein, terwijl het terrein nu in het winterseizoen niet wordt bewoond. De activiteit zal vooral plaatsvinden op het terrein zelf en de omgeving wordt niet meer belast dan, dat nu het geval is. Het is ook zo dat het gebied "de Meenthe" binnen de EHS is bestempeld als natuurterrein met recreatief medegebruik. Het is dus zo dat enige vormen van recreatie in dit gebied juist zijn toegestaan.

Vanuit de bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur zijn er geen belemmeringen voor realisatie van het plan.

Ter plaatse van het projectgebied komen beschermde soorten voor. Het merendeel van deze soorten zijn algemeen voorkomende soorten, waarvoor weliswaar de zorgplicht geldt, maar waarvoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd.

Binnen de grenzen van het projectgebied komen broedende vogels voor. Schade aan deze soorten is te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen (voor maart of na juli) uit te voeren.

Tenslotte zijn in, en in de directe omgeving van het projectgebied een aantal vleermuissoorten te verwachten en Das en Eekhoorn waargenomen. Het projectgebied zelf is voor deze soorten niet of nauwelijks interessant als leefgebied of onderdeel daarvan. Negatieve effecten worden ten aanzien van deze soorten dan ook niet verwacht. De geplande werkzaamheden en de verandering van gebruiksintensiteit van het projectgebied hebben naar verwachting geen effect op het omliggende (bos) gebied.

Voor de overige soorten geldt dat, als de aanbevolen maatregelen worden overgenomen (zie § 4.2) de realisatie van de bungalows geen negatief effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten. Een ontheffing voor deze soorten is niet noodzakelijk.

4.2 Aanbevelingen

De volgende vervolgstappen zijn noodzakelijk om strijdigheid met de Flora- en faunawet te voorkomen:

- de start van de werkzaamheden zodanig inplannen dat deze voor maart of na juli starten (buiten het vogelbroedseizoen). De voorkeur heeft vanaf half augustus - september. Daardoor worden effecten op de meeste beschermde soorten tot een minimum beperkt;

De volgende maatregelen worden aanbevolen om schade aan beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen (zorgplicht):

- in het kader van de zorgplicht met betrekking tot zoogdieren en amfibieën wordt aanbevolen om de aanwezige grasvegetatie zo kort mogelijk te houden. Het leefgebied voor o.a. de Veldmuis wordt hierdoor minder geschikt. Tijdens het grondverzet zullen nog aanwezige exemplaren bij gebrek aan dekking het gebied eerder ontvluchten;
- werk zoveel mogelijk vanaf de noordzijde naar de zuid- en westzijde toe. Hierdoor kunnen aanwezige soorten makkelijk ontsnappen in het aansluitende bosgebied;

4.3 Voorbehoud en zorgplicht

De voorliggende natuurtoets is gebaseerd op beperkte inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een aanvullend veldbezoek. Natuur is geen statisch geheel en moeilijk voorspelbaar, zodat u zich moet realiseren dat er altijd onverwachte ontmoetingen met beschermde dieren of planten kunnen plaats vinden.

Om de risico's op verstoring of vernietiging van beschermde soorten op het werkterrein te minimaliseren, wordt aanbevolen om voorafgaand aan de werkzaamheden het terrein te controleren op de aanwezigheid van beschermde soorten. Eventueel aangetroffen soorten dienen verplaatst te worden naar geschikt leefgebied in de omgeving. Deze maatregelen vallen onder de algemene zorgplicht van de Flora- en faunawet (art. 2).

Geraadpleegde bronnen

- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeek & J.B.M. Thissen, 1992. **Atlas van de Nederlandse zoogdieren**. KNNV Uitgeverij, Utrecht
- Janssen, J.A.M., Schaminée, J.H.J., 2004. **Europese Natuur in Nederland. Soorten van de habitatrichtlijn**. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON, 2002. **Atlas van de Nederlandse broedvogels**. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland
- www.fryslan.nl (Streekplan Fryslân en digitale natuur atlas)
- www.naturalis.nl/EIS
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.vogelbescherming.nl

Bijlage 1: Wettelijk kader

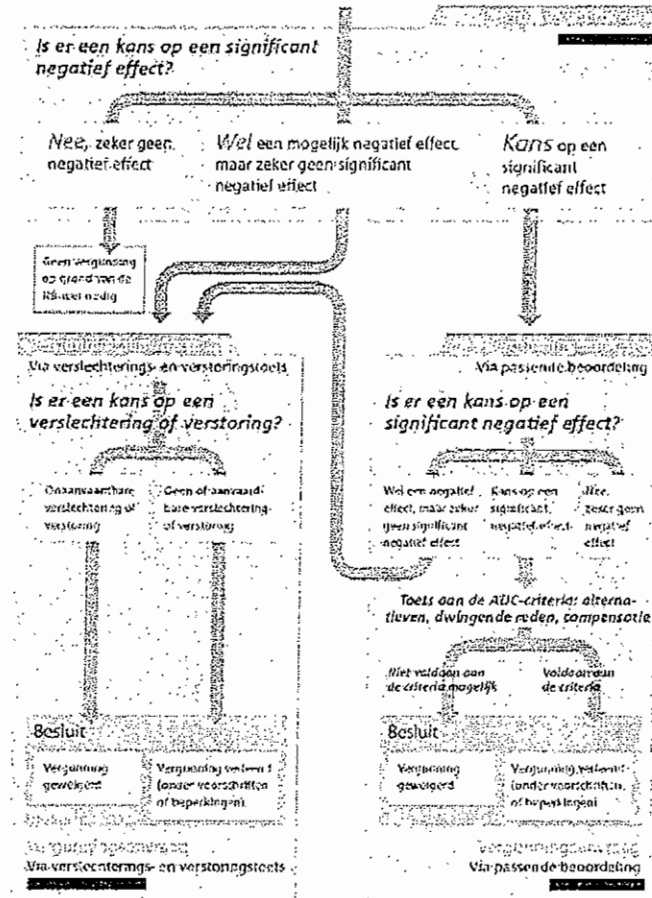
De Nederlandse natuurwetgeving

De Nederlandse natuurwetgeving valt uiteen in gebiedbescherming en soortbescherming. De gebiedbescherming omvat de beschermde natuurmonumenten (aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet) en gebieden, aangewezen in het kader van de Vogel- en/of de Habitatrichtlijn (Natura 2000, een soort ecologisch netwerk op Europese schaal).

De bescherming van de Natura 2000 is sinds 1 oktober 2005 geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet 1998. Op dit moment vallen de Habitatrichtlijngebieden op grond van jurisprudentie nog onder de rechtstreekse werking van de Habitatrichtlijn (tot het formele aanwijzingsbesluit). De VR(Vogelrichtlijn)gebieden zijn in 2000/2003 wel formeel aangewezen en vallen derhalve onder de Nbwet 1998.

Globaal kan gesteld worden dat de gebiedsbescherming gericht is op de bescherming van de natuurwaarden waarvoor een gebied is aangewezen. Deze bescherming is gebiedspecifiek, maar kent wel de zogenaamde externe werking. Dat wil zeggen dat ook handelingen buiten het beschermde gebied niet mogen leiden tot verlies aan kwaliteit in het beschermde gebied. Als er effecten op de specifieke waarden in het gebied zijn te verwachten zijn de werkzaamheden vergunningplichtig in het kader van de Nbwet '98 (zie figuur 4).

Project of handeling

Figuur 2: afwegingskader NBwet '98 (bron: min. LNV)

Een vergelijkbare bescherming kent de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het beschermingsregiem hiervan is opgenomen in de Nota Ruimte (2004). De bescherming van de EHS is niet in wetgeving vastgelegd, maar vindt plaats via het bestemmingsplan. De EHS valt niet onder de NBwet '98.

De bescherming gaat uit van een 'nee, tenzij'- regime. Het beleid is gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, rekening houdend met de medebelangen die in het gebied aanwezig zijn.

Binnen en in de nabijheid van EHS-gebieden zijn nieuwe plannen, projecten of handelingen niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten. Als er echter geen reële alternatieven aanwezig zijn én er is sprake van groot openbaar belang kan het project doorgaan als de schade zo veel mogelijk wordt verzacht en de resterende schade wordt gecompenseerd.

De soortbescherming is opgenomen in de Flora- en faunawet. Deze wet omvat ook de bescherming van Habitatrichtlijnsoorten buiten de aangewezen SBZ welke zijn vermeld in bijlage IV. De wet regelt de bescherming van de opgenomen soorten tegen plukken, uitsteken, opsporen, verstoren, doden en vervoeren. Deze bescherming geldt overal in Nederland, ook in de beschermde gebieden. De soortbescherming kent op zich geen externe werking, maar voor enkele soorten worden de begrippen in de Flora- en faunawet ruimer uitgelegd, bijvoorbeeld voor vleermuizen. Projecten worden getoetst aan de directe invloed op beschermde waarden binnen de grenzen van het projectgebied.

In het kader van de Flora en faunawet wordt een groot scala aan dier- en plantensoorten beschermd. De aanvankelijke ruime bescherming van een grote groep gewervelde dieren (o.a. zoogdieren en vogels) en een beperkte groep ongewervelde (o.a. enkele vlindersoorten en libellensoorten) in Nederland is met ingang van het nieuwe Vrijstellingenbesluit¹ genuanceerd. Op basis van dit besluit zijn drie categorieën beschermde soorten te onderscheiden. De verschillende categorieën zijn gegroepeerd in drie tabellen.

Tabel 1. Algemeen voorkomende soorten, waarvoor een vrijstelling geldt voor overtredingen van artikel 8 t/m 12 bij de uitvoering van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik.

Tabel 2. Overige soorten, die minder algemeen voorkomen en veelal zeldzaam zijn of bedreigd. Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer gewerkt wordt met behulp van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. In deze categorie vallen ook alle vogelsoorten. De vrijstelling is alleen van toepassing op werkzaamheden als 'bestendig beheer en onderhoud', 'bestendig gebruik' of 'ruimtelijke ontwikkeling en inrichting'. Wanneer niet volgens een dergelijke gedragscode wordt gewerkt of als het andere ingrepen betreft, is een ontheffing nodig. De ontheffing voor deze soorten wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'. Hier vallen echter niet de vogels onder, die vallen onder het zwaardere toetsingsregiem, genoemd onder 3.

1. ¹ Besluit van 10 september 2004, houdende wijziging van een aantal algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen. Dit besluit is sinds eind februari 2005 van kracht.

Tabel 3. Strikt beschermde soorten die zeldzaam en veelal bedreigd zijn. Hieronder vallen tevens de soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor werkzaamheden in het kader van 'bestendig beheer en onderhoud' en 'bestendig gebruik' als gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode. Als het andere werkzaamheden betreft of als niet gewerkt wordt conform een gedragscode moet voor deze soorten een ontheffing worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt een streng toetsingskader waarbij moet worden aangetoond dat er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang, er geen alternatieven zijn en de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bijlage 2: Resultaten bureaustudie

(soorten in of nabij km-hokken x:202/y:534, x:202/y:535)

Samenvatting gegevens Natuurloket

Tabel 1: resultaten informatie Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok x:202/y:534							* Legenda
Soortgroep	FF*	FF23*	H/V*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	5		12	goed		1991-2004
Mossen					matig		1996-2006
Korstmossen					niet onderzocht		1991-2006
Paddestoelen					niet onderzocht		1990-2005
Zoogdieren		1			slecht	0%	1995-2005
Broedvogels		3*		5*	goed	0%	1994-2005
Watervogels		5*			matig	0%	96/97-03/04
Reptielen					niet onderzocht		1991-2005
Amfibieën					niet onderzocht		1991-2005
Vissen					niet onderzocht		1991-2005
Dagvlinders				2	goed	51-100%	1995-2005
Nachtvlinders					matig		1980-2005
Libellen					matig		1991-2005
Sprinkhanen					niet onderzocht		1991-2005
Overige ongewervelden					niet onderzocht		1991-2005

FF = Flora- en faunawet lijst 1 / lijst 2+3
H/V = Habitatrichtlijn (alleen bijlage 1 en 2) of Vogelrichtlijn
RL = Rode Lijst
(*) = tevens meetgegevens verzameld.

Volledigheid onderzoek: Hiermee wordt aangegeven of op basis van de gebrachte bezoeken een volledig overzicht is te verwachten van de soorten van de betreffende soortgroep. Een toelichting op deze categorieën kunt u vinden onderaan deze rapportage.

Actualiteit: per groep is aangegeven uit welke periode de gegevens zijn opgenomen.
[] niet van toepassing

Op de site van Natuurloket is nagegaan welke verspreidingsgegevens van soorten beschikbaar zijn en hoe intensief een kilometerhok is onderzocht (zie tabel 1, bijlage 2). Uit deze gegevens blijkt dat kilometerhok x:206/y:546 goed is onderzocht op vaatplanten. Het hok is redelijk onderzocht op de groepen watervogels en vlinders, matig onderzocht op libellen en slecht is onderzocht op mossen en paddestoelen. In het kilometerhok zijn vier vaatplanten waargenomen uit tabel 2/3 van de flora- en faunawet. Ook zijn er uit tabel 2/3 van de Flora- en faunawet zes watervogels waargenomen en één dagvlindersoort. Van de overige beschermde soortgroepen zijn geen recente inventarisatiegegevens bij de aangesloten PGO's beschikbaar.

Overzicht soorten in de omgeving van het projectgebied

Tabel 2: soorten in km-hokken x:206/y:546

Soort		Beschermingsstatus		
Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	IUCN of Roodlijst		
		A	B	C
Vaatplanten (bron: www.piscaria.nl)				
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>			X
Klokjesgentiaan	<i>Gentiana pneumonanthe</i>			X
Broedvogels (SOVON, 2002)				
Bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>			X
Blauwborst	<i>Luscinia svecica</i>			X
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>			X
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>			X
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>			X
Boomkruiper	<i>Certhia brachydoctyla</i>			X
Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>			X
Boomvalk	<i>Falco subuttea</i>			X
Bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>			X
Braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>			X
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>			X
Ekster	<i>Pico pica</i>			X
Fazant	<i>Phasianus colchicus</i>			X
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>			X
Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>			X
Geelgors	<i>Emberiza citrinella</i>			X
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>			X
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>			X
Glanskop	<i>Parus palustris</i>			X
Grasmus	<i>Sylvia communis</i>			X
Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>			X
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>			X
Grote bonte specht	<i>Dendrocopus major</i>			X
Grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>			X
Grutto	<i>Limosa limosa</i>			X
Groenling	<i>Chloris chloris</i>			X
Goudhaan	<i>Regulus regulus</i>			X
Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>			X
Havik	<i>accipitergentilis</i>			X
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>			X
Holenduif	<i>Columba oenas</i>			X
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>			X
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>			X
Huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i>			X
Kauw	<i>Corvus monedula</i>			X
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>			X
Kievit	<i>Vanellus vanellus</i>			X
Kleine bonte specht	<i>Picoides minor</i>			X
Kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>			X
Kneu	<i>Carduelis cannabino</i>			X
Knobbelzwaan	<i>Cygnus olor</i>			X
Koekoek	<i>Cumulus canorus</i>			X
Koolmees	<i>Parus major</i>			X

Soort	Wetenschappelijke naam	Soortnummer		
		1	2	3
Krakeend	<i>Mareca strepera</i>			X
Kuifeend	<i>Aythya fuligula</i>			X
Kuifmees	<i>Parus cristatus</i>			X
Matkop	<i>Parus mantanus</i>			X
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>			X
Mereel	<i>Turdus merula</i>			X
Nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos</i>			X
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>			X
Putter	<i>Caduelis carduelis</i>			X
Ransuil	<i>Asio otus</i>			X
Rietgars	<i>Emberiza schoeniclus</i>			X
Rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>			X
Ringmus	<i>Passer mantanus</i>			X
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>			X
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>			X
Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>			X
Slobeend	<i>Anas clypeata</i>			X
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>			X
Spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>			X
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>			X
Sprinkhaanzanger	<i>Locustella luscinioides</i>			X
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>			X
Tjiftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>			X
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>			X
Tuinfluitier	<i>Sylvia borin</i>			X
Tureluur	<i>Tringa totanus britannica</i>			X
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>			X
Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>			X
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>			X
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>			X
Watersnip	<i>Gallinago gallinago</i>			X
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>			X
Wielewaal	<i>Oriolus oriolus</i>			X
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>			X
Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>			X
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>			X
Wintertaling	<i>Anas crecca</i>			X
Wulp	<i>Numenius arquata</i>			X
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>			X
Zomertaling	<i>Anas querquedula</i>			X
Zomertortel	<i>Streptopelia turtur</i>			X
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>			X
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>			X
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>			X
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>			X
Zoogdieren (bron: Wymenga, 2006; Broekhuizen, 1992)				
Aardmuis	<i>Microtis agrestis</i>	X		
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	X		
Bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	X		
Bruine rat	<i>Rattus norvegicus</i>			
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	X		

Soort	Wetenschappelijke naam	Rode lijst		
		KW	GE	X
Das	<i>Meles meles</i>			X
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	X		
Dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>			X
Egel	<i>Erinaceus eoropaeus</i>	X		
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>		X	
Gwone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>			X
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	X		
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	X		
Huisermuis	<i>Mus musculus</i>			
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>			
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	X		
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>			X
Mol	<i>Talpa europaea</i>	X		
Muskusrat	<i>Ondatra zibethicus</i>			
Ree	<i>Capriolus capriolus</i>	X		
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>			X
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	X		
Steenmarter	<i>Martes foina</i>		X	
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	X		
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	X		
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>			X
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>			X
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	X		
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	X		
Amfibieën en reptielen (bron: www.RAVON.nl)				
Adder	<i>Vipera berus</i>			X
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	X		
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	X		
Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>			X
Heikikker	<i>Rana arvalis</i>			X
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>			X
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	X		
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>		X	
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>			X
Rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>			X

* voor toelichting op de tabellen op basis van de Flora- en faunawet zie bijlage 1

** toelichting gebruikte afkortingen in tabel Rode lijst:

KW = kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;

GE = gevoelig: stabiel of toegenomen maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen maar nog algemeen.

Oranjewoud: buiten gewoon!

Missie

Oranjewoud wil toonaangevend partnerzijn bij het ontwikkelen en toepassen van duurzame en integrale oplossingen voor alle facetten van onze leefomgeving, waarin we wonen, werken, recreëren en reizen.

Profiel

Oranjewoud heeft ambities als het gaat om de vormgeving van de wereld om ons heen. Als toonaangevend advies- en ingenieursbureau streven wij ernaar knelpunten daadwerkelijk op te lossen, ware leefbaarheid te scheppen, de toekomst veilig te stellen, alle kansen te benutten, vorm te geven aan perspectieven en grensverleggend bezig te zijn. Door creatief en constructief in te spelen op mogelijkheden en rekening te houden met maatschappelijke belangen, financiële speelruimte, technologische ontwikkelingen en het milieu. Kortom: wij bieden visie met een duidelijk oog voor realiteit.

Partnership

Innovatieve voorstellen en creatieve oplossingen voor complexe vraagstukken vormen de kern van ons handelen. Interactie is daarbij het sleutelwoord. Door het multidisciplinaire karakter van veel projecten, zijn wij gewend om over de grenzen van het eigen vakgebied heen te kijken. Voorop staat het combineren van onze eigen kennis en kunde met de behoeften en mogelijkheden van onze opdrachtgevers. Uitwisseling van inzichten en ervaringen leidt tot innovatie; partnership is altijd het uitgangspunt.

Flexibel

Ruimteelijkenheid in denken en doen biedt voor alle partijen perspectieven bij het creëren van een duurzame leefomgeving. Wij verzorgen het hele traject van planontwikkeling, advies, ontwerp en directievoering tot realisatie, beheer en exploitatie. De wens van de opdrachtgever bepaalt of wij het hele traject of delen ervan op ons nemen. De combinatie van advies- en ingenieurswerk én betrokkenheid bij de daadwerkelijke realisatie staat garant voor haalbare plannen en een hoogwaardige uitvoering. Een vertrouwd gevoel voor onze opdrachtgevers.

Dynamisch

Elke opdracht die we uitvoeren is uniek en verdient een specifieke aanpak. Dit vraagt een dynamische instelling, die zich vertaalt naar het inspelen op veranderingen in de markt en het oppakken van ontwikkelingen binnen onze vakgebieden. Met vestigingen verspreid over heel Nederland combineren we inzicht in landelijke ontwikkelingen met een diepgaande kennis van lokale omstandigheden. Een waardevolle voedingsbodem voor ons bedrijf, dat in alle opzichten grensverleggend bezig wil zijn. Doordat Oranjewoud in letterlijke zin dicht bij de opdrachtgevers staat, komen bovendien openheid en toegankelijkheid volop tot hun recht.

Eigentijds

Onze organisatie en werkwijze bieden alle ruimte en perspectief aan zowel de belangen van onze klanten als die van onze medewerkers. Marktgerichte business units geven richting aan de contacten met de klanten en zorgen, samen met de kennisdragers in onze organisatie, voor het correct en adequaat oplossen van vraagstukken en problemen. Mensgerichte managers en ambitieuze medewerkers werken voortdurend aan het verder uitbouwen van onze expertise en ieders persoonlijke ontwikkelingsperspectief.

Onafhankelijk en deskundig

We zien het als onze verantwoordelijkheid de samenleving en onze opdrachtgevers kwalitatief hoogwaardige en duurzame oplossingen te bieden op een manier die maatschappelijk en economisch verantwoord is. Oranjewoud wil een betrouwbaar lid zijn van de samenleving: onafhankelijk en deskundig. Om dit te kunnen garanderen, is een bedrijfscode opgesteld waarin op individueel en collectief niveau heldere afspraken zijn geformuleerd.

Oranjewoud Nederland

Heerenveen
Tolhuisweg 57
Postbus 24 8440 AA Heerenveen
Telefoon (0513) 63 45 67
Telefax (0513) 63 33 53

Kantoor Assen
Blijdensteinstraat 4
9403 AW Assen
Telefoon (0592) 39 28 00
Telefax (0592) 39 28 01

Tevens kantoor in Schoonebeek

Deventer
Zutphenseweg 31D
Postbus 321 7400 AH Deventer
Telefoon (0570) 67 94 44
Telefax (0570) 63 72 27

Almere
Monitorweg 29
Postbus 10044 1301 AA Almere-Stad
Telefoon (036) 530 80 00
Telefax (036) 533 81 89

Capelle aan den IJssel
Rivium Westlaan 72
2909 LD Capelle aan den IJssel
Postbus 8590 3009 AN Rotterdam
Telefoon (010) 235 17 45
Telefax (010) 235 17 47

Kantoor Goes
Albert Plesmanweg 4A
Postbus 42 4460 AA Goes
Telefoon (0113) 23 77 00
Telefax (0113) 23 77 01

Oosterhout
Beneluxweg 7
Postbus 40 4900 AA Oosterhout
Telefoon (0162) 48 70 00
Telefax (0162) 45 11 41

Kantoor Geleen
Mijnweg 3
Postbus 17 6160 AA Geleen
Telefoon (046) 478 92 22
Telefax (046) 478 92 00

HMVT B.V.
Maxwellstraat 31
Postbus 174 6710 BD Ede
Telefoon (0318) 62 46 24
Telefax (0318) 62 49 13

www.oranjewoud.nl